

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЙНІ КОНЦЕПЦІЇ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Спецкурс**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Початкова освіта»
перший (бакалаврський) рівень
за спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: Учитель початкової школи

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “31” жовтня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інноваційні концепції музичного виховання
Викладач (-і)	Доц. Барило Світлана Богданівна
Контактний телефон викладача	0681855403
Е-mail викладача	Svitlana-bb@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Один раз на тиждень (четвер)
2. Анотація до курсу	
<p>«Інноваційні концепції музичного виховання» – складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: ознайомлення з музичними педагогічними концепціями, системами, методиками, адресованими дітям молодшого шкільного віку; засвоєння змісту музичної освіти у початковій школі з використанням основних положень інноваційних концепцій зарубіжних та вітчизняних педагогів, передбачені для вивчення за варіативною складовою навчальної програми), опанування студентами системою знань про закономірності процесу навчання музики, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу: вивчення основних найбільш поширених концепцій музичного виховання учнів початкових класів, що істотно оптимізують та покращують навчальний процес та сприяють кращому музичному розвитку школярів. Ознайомитися з різними формами роботи з музичного виховання й розвитку учнів початкових класів з використанням інноваційних положень зарубіжних і вітчизняних педагогів-музикантів, їх застосуванням у різних видах музичної діяльності.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
Загальні компетентності	
<p>КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями інноваційних методичних підходів щодо музичного виховання учнів молодшого шкільного віку, сучасними музичними системами, методиками, технологіями навчання, молодших школярів; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p>	
<p>КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку новітніх методів і технологій в музичному вихованні молодших школярів, оброблення та аналізу наукової літератури, систематизації й узагальнення інформації, зокрема музично-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p>	
<p>КЗ-9. Професійна мобільність. Здатність та готовність швидко й успішно опанувати інноваційні технології музичного виховання, набувати знань та вмінь, здатність до саморозвитку і модернізації власної діяльності.</p>	
<p>КЗ-13. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у музично-професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.</p>	
<p>КЗ-14. Цифрова компетентність. Здатність критично оцінювати цифровий контент, безпечно використовувати цифрові технології, засоби комунікації для вирішення професійних, музично-педагогічних задач, навички етичної поведінки в цифровому інформаційно-комунікаційному середовищі.</p>	
Спеціальні (фахові) компетентності	
<p>СК-1.5. Мистецька компетентність: здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички з музичного мистецтва, а також інноваційних методик музичного</p>	

виховання у практичній педагогічній діяльності; здатність організувати реалізацію змісту й завдань музично-естетичної освіти у початковій школі; здатність самостійно аналізувати музичні концепції у єдності їх естетичної і соціально-етичної сутності; доцільність використовувати інноваційні методи музичного мистецтва у процесі навчання учнів початкових класів.

СК – 3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу освітньої галузі «Мистецтво» в початковій ланці освіти із застосуванням інноваційних концепцій.

СК – 3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання музичної освіти молодших школярів, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про сучасні концепції музичного виховання учнів, побудови змісту і процесу навчання молодших школярів, гнучкого володіння інноваційними методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

СК – 3.2. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної музичної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу засобами музичного мистецтва в початковій школі як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність учителя й учнів; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал інноваційних концепцій музичного виховання і занять з учнями в позаурочний час.

СК – 4. Методична компетентність.

СК – 4.1. Нормативна. Здатність учителя користуватися нормативними документами щодо викладання в початковій школі освітньої галузі «Мистецтво» та реалізовувати на практиці інноваційні концепції та підходи до музичного виховання молодших школярів.

СК – 4.2. Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета «Інноваційні концепції музичного виховання» в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.

СК – 4.4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи на уроках музичного мистецтва; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої мистецької підготовки учнів початкової школи, визначених у чинних програмах.

СК – 5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК).

СК – 5.3. Інтерактивна. Здатність педагога організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.

СК – 5.6. Предметно-змістова. Володіння змістовим аспектом комунікації, музичною термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні предмету «Інноваційні концепції музичного виховання», визначеним навчальним планом початкової школи, та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкової школи.

Загально-професійні: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній музично-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, інноваційних концепцій музичного виховання, психології та методики навчання музичного мистецтва; здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел, зокрема професійно-педагогічної, та формулювання логічних висновків.

Спеціалізовано-професійні: здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички з музичного мистецтва, а також концепцій музичного виховання у практичній педагогічній діяльності; здатність організувати реалізацію змісту й завдань музично-естетичної освіти у початковій школі; доцільність використовувати положення інноваційних концепцій музичного виховання у процесі навчання учнів початкових класів.

Музичні, які включають естетичну, художню, бібліотечно-бібліографічну та особистісно-діяльнісну компетентності: здатність сприймати музичні твори, адресовані дітям, бути обізнаним з широким колом музичних вправ, ігор, творчих завдань для дітей молодшого шкільного віку; здатність аналізувати музичні твори, давати оцінку музичним концепціям, інтерпретувати, імпровізувати; здатність здійснювати відбір музичного репертуару для дитячого сприймання і виконання, формувати музичну культуру учнів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
шостий	Початкова освіта	Четвертий	

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Тема 1. Вступ. Музичне виховання на основі концепцій зарубіжних педагогів XIX-XX ст.	Лекція-візуалізація, практичне (2 години)	Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання в школі: Монографія. Запоріжжя: Просвіта, 2000. 160 с 3. Богданова І.М. Професійна підготовка майбутніх вчителів на основі застосування інноваційних технологій. К., 1998. 22 с. Завалко К. В. Інноваційні музичні концепції музичного виховання./Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Зб. нак. праць. Вип. 11 (16). К.: НПУ, 2011	Опрацювання теоретичних питань	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 2. Сучасний урок Педагогічна концепція Е. Ж. Далькроза.	Лекція-візуалізація, практичні (4 години)	Богданова І.М. Професійна підготовка майбутніх вчителів на основі застосування інноваційних технологій. К., 1998. 22 с. Завалко К. В. Інноваційні музичні концепції музичного	Опрацювання теоретичних питань, виконання вправ, творчих завдань (4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		виховання./Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Зб. нак. праць. Вип. 11 (16). К.: НПУ, 2011			
Тема 3. Методика Музично-педагогічна система К. Орфа.	Лекція-візуалізація, практичн (4 годин)	Завалко К. В. Інноваційні музичні концепції музичного виховання // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Зб. нак. праць. Вип. 11 (16). К.: НПУ, 2011. Гудкин Д. Пой, играй, танцуй! Введение в Орф-педагогику. М.: Издательский дом «Классика-XX1», 2013. 2556 с. 6. Завалко К., Фір С. Основи орф-педагогіки: навчально-методичний посібник. Чернігів: ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 162 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання вправ (4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 4. Інноваційні положення системи З. Кодая, Ш. Судзукі.	Лекція-візуалізація, практичні (2 години)	Музыкальное воспитание в Венгрии / Ред.-сост. Л. Баренбойм. М. 1983. 17. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2011. 640 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання вправ (4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Модуль 2. Тема 5. Загальна характеристика музичного виховання згідно положень М. Леонтовича, М. Лисенка, К. Стеценка, В. Верховинця.	Лекція-візуалізація, практичні (4 години)	Верховинець В. М. Весняночка. К.: Муз. Україна, 1989. 343 с. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів. Х. Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с. 10. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний підручник. К.: Шк. світ, 2008.	Опрацювання теоретичних питань, виконання вправ (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 6. Основні інноваційні положення сучасних вітчизняних педагогів.	Лекція-візуалізація, практичне (2 години)	Голобородько Є. П. Окремі сучасні аспекти традиційних ідей. Педагогічні науки: Зб. наук. праць. Випуск 25. Херсон: Айлант, 2001. С. 18-21. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у	Опрацювання теоретичних питань, виконання вправ, творчих завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		початковій школі: Посібник для вчителів. Х. Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Екзамен, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену та (50 балів) оцінки за практичні заняття (25 балів) і контрольну роботу та самостійну роботу (25 балів).				
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох практичних завдань				
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань				
7. Політика курсу					
<p>1. Інформація щодо результатів підсумкового контролю (залік), виконання індивідуальних і групових робіт, презентації результатів самостійної роботи з виконання творчих завдань за методикою К. Орфа, Ж. Далькроза, В. Верховинця та ін., загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному студенту як індивідуально, так і для всієї групи в цілому. Неприпустимими є плагіат та списування. Дозволяється користуватися мобільним телефоном у випадку підбору і використання музичного супроводу для виконання практичних завдань, вправ, музичних ігор. В іншому випадку користування мобільним телефоном заборонено.</p> <p>2. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається студентові після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати самостійної роботи студентів перевіряються на 3 та 7 тижнях навчання. Сумативна оцінка за кожним змістовим модулем в цілому надається студентам на 5 та 9 тижнях навчання. Результати виконання студентом індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять.</p> <p>3. Присутність студентів на практичних заняттях, контрольній роботі та заліку є обов'язковою. Лекційні курси, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційної освіти (за поданим вище посиланням). Якщо студент пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, які вивчалися на цьому занятті, та отримати відповідну оцінку.</p> <p>4. Якщо студент не отримав сумативну оцінку за результатами виконання практичних завдань (на практичних заняттях), а також самостійної роботи, то він не допускається до складання заліку.</p> <p>5. Контактні дані для онлайн допомоги та консультування: Svitlana-bb@ukr.net</p>					
8. Рекомендована література					
<p>1. Артюшина М.В. Психологічні та педагогічні основи підготовки студентів економічних спеціальностей до інноваційної діяльності: монографія. К.: КНЕУ, 2009.</p> <p>2. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання в школі: Монографія. Запоріжжя: Просвіта, 2000. 160 с</p> <p>3. Богданова І.М. Професійна підготовка майбутніх вчителів на основі застосування інноваційних технологій. К., 1998. 22 с.</p> <p>4. Верховинець В. М. Весняночка. К.: Муз. Україна, 1989. 343 с.</p> <p>5. Владимірова А. Л. Метод моделювання художньо-творчого процесу на уроках музики. Педагогічні науки: Зб. наук. праць. Випуск 25. Херсон: Айлант, 2001. С. 62-66.</p> <p>6. Голобородько Є. П. Окремі сучасні аспекти традиційних ідей / Педагогічні науки: Зб. наук. праць. Випуск 25. Херсон: Айлант, 2001. С. 18-21.</p>					

7. Гудкин Д. Пой, играй, танцуй! Введение в Орф-педагогика. М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2013. 2556 с.
8. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
9. Завалко К. Теоретичні аспекти впровадження елементарного музикування К, Орфа в сучасну педагогічну практику // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Зб. нак. праць. Вип. 10 (15). К.: НПУ, 2010. С.178-184.
10. Завалко К. В. Інноваційні музичні концепції музичного виховання // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Зб. нак. праць. Вип. 11 (16). К.: НПУ, 2011.
11. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
12. Іванова К. Ю. Навчально-методичне забезпечення геометричної підготовки майбутніх учителів початкових класів як сучасна педагогічна проблема. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. (Серія: педагогічні науки). Чернігів: ЧНПУ, 2017. Вип. 144. С. 41–44.
13. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
14. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
15. Костюкова О.А. Необходимость самостоятельной работы на уроках математики. 2016. – 135 с.
16. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів. Х. Веста: Вид. «Ранок», 2006. 256 с.
17. Михайлишин Р. Метод проектів у початковій школі як педагогічна технологія. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2016. Вип. 30. С. 43–53.
18. Нова українська школа: poradnik для вчителя. Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
19. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний підручник. К.: Шк. світ, 2008.
20. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2011. 640 с.

Викладач